

Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej z historii dla klasy VIII

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny śródroczne obejmują dział od I do III

Temat lekcji	Materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń spełnia wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania oceny dopuszczającej oraz	Ocena dobra Uczeń spełnia wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania oceny dostatecznej oraz	Ocena bardzo dobra Uczeń spełnia wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania oceny dobrej oraz	Ocena celująca Uczeń spełnia wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania oceny bardzo dobrej oraz
Rozdział I: II wojna światowa							
1. Napaść na Polskę	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowania Niemiec do wojny 2. Polski plan obrony 3. Wybuch II wojny światowej 4. Wojna obronna w 1939 r. 5. Napaść sowiecka 6. Ewakuacja polskich władz 7. Bilans wojny obronnej 	XXXII.1 XXXII.2 XXXII.3	– wyjaśnia znaczenie terminów: wojna błyskawiczna (Blitzkrieg), „dziwna wojna”, internowanie - podaje daty: agresji Niemiec na Polskę (1 IX 1939), wkroczenia Armii Czerwonej do Polski (17 IX 1939) – wyjaśnia kim był : Adolf Hitler, Józef Stalin	– wyjaśnia kim był: Henryk Sucharski, Edward Rydz-Śmigły, Stefan Starzyński – wskazuje na mapie kierunki uderzeń armii niemieckiej i sowieckiej – podaje przykłady szczególnego bohaterstwa Polaków, np. obrona poczty w Gdańsku, walki o Westerplatte, obrona wieży spadochronowej w Katowicach, bitwy	– wyjaśnia przyczyny klęski Polski we wrześniu 1939 r. – wyjaśnia znaczenie terminów: prowokacja gliwicka, bitwa graniczna, „polskie Termopile” – podaje daty: bitwy o Westerplatte (1–7 IX 1939), wypowiedzenia wojny Niemcom	– wyjaśnia kim był: Władysław Raginis Franciszek Kleeberga, Tadeusz Kutrzeba – przedstawia polityczne i militarne założenia planu obrony Polski w 1939 r. – omawia okoliczności wkroczenia wojsk sowieckich na terytorium Polski w kontekście paktu Ribbentrop–	– ocenia postawę aliantów zachodnich wobec Polski we wrześniu 1939 r. – ocenia postawę władz polskich we wrześniu 1939 r.

				<p>pod Mokrą i Wizną, bitwa nad Bzurą, obrona Warszawy, obrona Grodna, bitwa pod Kockiem, obrona Helu</p>	<p>przez Francję i Wielką Brytanię (3 IX 1939), internowania władz polskich w Rumunii (17/18 IX 1939), kapitulacja Warszawy (28 IX 1939), kapitulacji pod Kockiem (6 X 1939)</p> <p>– przedstawia stosunek sił ZSRS, Niemiec i Polski</p> <p>– wymienia miejsca kluczowych bitew wojny obronnej Polski stoczonych z wojskami niemieckimi i sowieckimi</p>	<p>Mołotow</p> <p>– wymienia i charakteryzuje etapy wojny obronnej Polski</p>	
<p>2. Podbój Europy przez Hitlera i Stalina (1939–1941)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wojna zimowa 2. Agresja Niemiec na Danię i Norwegię 3. Atak III Rzeszy na Francję 4. Państwo Vichy 5. Bitwa o Anglię 6. Wojna na Bałkanach 	<p>XXXIII.1</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: alianci, bitwa o Anglię</p> <p>– wyjaśnia kim był: Winston Churchill, Charles de Gaulle</p> <p>– wskazuje na mapie</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: linia Maginota, kolaboracja</p> <p>– podaje daty: napaści niemieckiej na Danię i Norwegię (IV 1940), ataku III</p>	<p>– wyjaśnia kim był: Vidkun Quisling, Philippe Pétain</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: wojna zimowa, państwo marionetkowe,</p>	<p>– podaje daty: wojny sowiecko-fińskiej (XI 1939 – III 1940), zajęcia republik bałtyckich przez ZSRS (VI 1940), ataku Niemiec na Jugosławię i Grecję</p>	<p>– opisuje kolejne etapy agresji Niemiec w latach 1940–1941</p>

			obszary zagarnięte przez ZSRS i III Rzeszę do 1941 r.	Rzeszy na Francję (V–VI 1940), bitwy o Anglię (VII–X 1940) – wymienia państwa, które padły ofiarą agresji sowieckiej oraz niemieckiej do 1941 r.	państwo Vichy, Komitet Wolnej Francji – opisuje skutki bitwy o Anglię oraz omawia jej polityczne i militarne znaczenie	(IV 1941) – przedstawia cele polityki Hitlera i Stalina w Europie w latach 1939–1941 – przedstawia ekspansję ZSRS w latach 1939–1940	
TSW – Dlaczego Niemcy nie zdobyli Anglii?	1. Jak pokonać flotę brytyjską? 2. Bitwa o Anglię 3. Pierwsza porażka Hitlera	XXXIII.1	– wyjaśnia znaczenie terminu Enigma – podaje datę: bitwy o Anglię (lato–jesień 1940) – wyjaśnia kim był: Adolf Hitler, Winston Churchill	– wyjaśnia znaczenie terminu operacja „Lew morski” – wymienia cele niemieckich ataków lotniczych na Wielką Brytanię	– podaje datę największego nalotu niemieckiego na Wielką Brytanię (15 IX 1940) – wskazuje wynalazki techniczne, które pomogły Brytyjczykom w walce z Niemcami – przedstawia militarny wkład Polaków w obronę Wielkiej Brytanii	– podaje datę nalotu na Coventry (XI 1940) – omawia założenia niemieckiego planu inwazji na Wielką Brytanię – porównuje potencjał militarny wojsk niemieckich i brytyjskich w czasie bitwy o Anglię	– wyjaśnia, jakie były przyczyny klęski Niemiec w bitwie o Anglię – ocenia wkład polskich lotników w walki o Wielką Brytanię

<p>3. Wojna III Rzeszy z ZSRS</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Atak niemiecki na ZSRS 2. Wielka Wojna Ojczyźniana 3. Bitwa o Moskwę 4. Przełomowe wydarzenia na froncie wschodnim 5. Losy jeńców sowieckich 	<p>XXXIII.1 XXXIII.3</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: plan „Barbarossa”, Wielka Wojna Ojczyźniana</p> <p>– podaje datę agresji Niemiec na ZSRS (22 VI 1941)</p> <p>– omawia przełomowe znaczenie bitwy stalingradzkiej dla przebiegu II wojny światowej</p>	<p>– wskazuje na mapie przełomowe bitwy wojny Niemiec i ZSRS: pod Moskwą i pod Stalingradem</p> <p>– wyjaśnia przyczyny ataku III Rzeszy na Związek Sowiecki</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu blokada Leningradu</p> <p>– wyjaśnia kim był Gieorgij Żukow</p> <p>– wyjaśnia, jakie czynniki spowodowały klęskę ofensywy niemieckiej na Moskwę w 1941 r.</p> <p>– przedstawia etapy wojny niemiecko-sowieckiej</p>	<p>– podaje daty: blokady Leningradu (1941–1944), bitwy o Moskwę (XI–XII 1941), bitwy pod Stalingradem (VIII 1942 – II 1943), bitwy na Łuku Kurskim (VII 1943)</p> <p>– przedstawia przebieg działań wojennych na froncie wschodnim w latach 1941–1943</p> <p>– przedstawia, w jaki sposób Niemcy traktowali jeńców sowieckich</p>	<p>– wyjaśnia przyczyny i okoliczności zdobycia przewagi militarnej przez ZSRS</p> <p>– wskazuje powody zbliżenia Wielkiej Brytanii i USA do ZSRS</p>
<p>4. Polityka okupacyjna III Rzeszy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Polityka niemiecka wobec ziem okupowanych 2. Ruch oporu w okupowanej Europie 3. Polityka niemiecka wobec Żydów 4. Holokaust 5. Niemieckie obozy koncentracyjne i obozy zagłady 	<p>XXXIII.2</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: ruch oporu, getto, Holokaust, obóz koncentracyjny, pacyfikacja, gwiazda Dawida, obóz zagłady</p> <p>– wyjaśnia kim był: Adolf Eichmann,</p>	<p>– przedstawia założenia polityki rasowej hitlerowców oraz metody jej realizacji, szczególnie wobec Żydów</p> <p>– omawia bilans Holokaustu</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: „przestrzeń życiowa” (Lebensraum), Generalny Plan Wschodni, „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej”, Szoa,</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: szmalcownicy, Babi Jar, Ponary</p> <p>– podaje datę konferencji w Wannsee (I 1942)</p> <p>– wyjaśnia kim był:</p>	<p>– omawia postawy ludności ziem okupowanych wobec Holokaustu i niemieckich agresorów</p> <p>– ocenia postawy wobec Holokaustu</p>

	6. Postawy wobec Holokaustu		Irena Sendlerowa		„Żegota” – charakteryzuje politykę okupacyjną Niemiec – wymienia kraje, w których powstały rządy kolaborujące z Niemcami, oraz kraje, gdzie rozwinął się ruch oporu – wyjaśnia, jakimi sposobami ludność obszarów okupowanych przez Niemców niosła pomoc Żydom	Heinrich Himmler, Josip Broz-Tito – wskazuje na mapie obozy koncentracyjne i obozy zagłady w Europie – porównuje sytuację ludności na terytoriach okupowanych przez Niemców – przedstawia przebieg zagłady europejskich Żydów	
5. Wojna poza Europą	1. Walki w Afryce Północnej 2. Wojna na Atlantyku 3. Przystąpienie Japonii i USA do wojny 4. Ofensywa japońska w Azji	XXXIII.1 XXXIII.3	– wyjaśnia znaczenie terminów: U-Boot, konwój, Enigma, lotniskowiec, pancernik – podaje datę ataku Japonii na USA (7 XII 1941)	– wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa o Atlantyk, wilcze stada – wyjaśnia kim był: Franklin Delano Roosevelt, Erwin Rommel	– wymienia główne strony konfliktu w Afryce i w rejonie Pacyfiku oraz ich najważniejsze cele strategiczne – wyjaśnia, na czym polegało strategiczne znaczenie bitew pod El Alamein	– podaje daty: bitwy pod El Alamein (X–XI 1942), bitwy o Midway (VI 1942), walk o Guadalcanal (VIII 1942 – II 1943) – wyjaśnia kim był: Bernard Montgomery,	– omawia działania wojenne na morzach i oceanach – ocenia konsekwencje włączenia się USA do wojny – przedstawia rozwiązania militarne, które obie

					<p>i pod Midway, oraz lokalizuje je na mapie</p> <p>– wyjaśnia znaczenie bitwy o Atlantyk dla losów II wojny światowej</p>	<p>Dwight Eisenhower</p> <p>– wskazuje na mapie obszary opanowane przez Japończyków do końca 1942 r.</p> <p>– przedstawia przebieg walk w Afryce</p> <p>– charakteryzuje ekspansję japońską w Azji</p>	<p>strony stosowały podczas zmagania na morzach i oceanach</p>
6. Droga do zwycięstwa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Początek Wielkiej Koalicji 2. Walki na Sycylii i we Włoszech 3. Konferencja Wielkiej Trójki 4. Otwarcie drugiego frontu w Europie 5. Koniec wojny w Europie 6. Walki na Dalekim Wschodzie 	<p>XXXIII.1 XXXIII.3 XXXIII.4</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: izolacjonizm, Karta atlantycka, Wielka Koalicja, Wielka Trójka, konferencja w Teheranie</p> <p>– podaje daty: konferencji w Teheranie (XI–XII 1943), desantu aliantów w Normandii (VI 1944), konferencji jałtańskiej (II 1945), bezwarunkowej</p>	<p>– wyjaśnia genezę i cele Wielkiej Koalicji</p>	<p>– przedstawia decyzje podjęte podczas obrad Wielkiej Trójki w Teheranie i Jałcie</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Lend-Lease Act</i>, operacja „Market Garden”, operacja „Bagration”, taktyka żabich skoków, kamikadze</p> <p>– podaje daty: podpisania Karty atlantyckiej (VIII 1941 r.), lądowania wojsk alianckich na Sycylii (VII 1943), ofensywy Armii</p>	<p>– przedstawia etapy formowania się Wielkiej Koalicji antyhitlerowskiej</p> <p>– ocenia decyzję Amerykanów o użyciu bomby atomowej przeciwko Japonii</p>

			<p>kapitulacji III Rzeszy (8/9 V 1945), zrzućenia bomb atomowych na Hiroszimę i Nagasaki (VIII 1945), bezwarunkowej kapitulacji Japonii (2 IX 1945)</p> <p>– wyjaśnia kim był: Józef Stalin , Franklin Delano Roosevelt, Winston Churchill, Harry Truman</p>			<p>Czerwonej na froncie wschodnim (VI 1944 i I 1945), zdobycia Berlina (2 V 1945)</p> <p>– wyjaśnia kim był: Dwight Eisenhower, Douglas MacArthur, Bernard Montgomery</p> <p>– charakteryzuje założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej</p> <p>– charakteryzuje działania na frontach w latach 1944–1945</p>	
Rozdział II: Polacy podczas II wojny światowej							
1. Dwie okupacje	1. Podział ziem polskich 2. Okupacja niemiecka 3. Terror hitlerowski 4. Okupacja sowiecka 5. Deportacje w głąb ZSRS 6. Zbrodnia katyńska	XXXIV.1 XXXIV.2	– wyjaśnia znaczenie terminów: Generalne Gubernatorstwo, sowietyzacja, łapanka, wysiedlenia, deportacja, akcja „AB”	– wskazuje na mapie tereny pod okupacją niemiecką i sowiecką, miejsca masowych egzekucji Polaków pod okupacją niemiecką oraz zsyłek i kaźni ludności	– podaje datę podpisania traktatu o granicach i przyjaźni (28 IX 1939) – podaje przykłady terroru	– wyjaśnia znaczenie terminów: volksdeutsch, volkslista, gadzinówka, Akcja Specjalna „Kraków”,	– porównuje i ocenia okupacyjną politykę władz niemieckich i sowieckich wobec społeczeństwa polskiego

			<p>– podaje datę zbrodni katyńskiej (IV–V 1940)</p>	<p>polskiej w ZSRS</p> <p>– charakteryzuje główne cele niemieckiej i sowieckiej polityki okupacyjnej</p>	<p>niemieckiego i sowieckiego (Palmiry, kaźń profesorów krakowskich i lwowskich, Katyń)</p> <p>– omawia okoliczności i przebieg zbrodni katyńskiej</p>	<p>„granatowa” policja, Pawiak</p> <p>– wyjaśnia kim był Hans Frank</p> <p>– przedstawia zmiany terytorialne na ziemiach polskich pod okupacją</p> <p>– przedstawia i porównuje politykę okupanta niemieckiego na ziemiach wcielonych do III Rzeszy i w Generalnym Gubernatorstwie</p> <p>– przedstawia cele deportacji Polaków w głąb ZSRS</p>	
--	--	--	---	--	--	---	--

<p>2. Władze polskie na uchodźstwie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie polskiego rządu na emigracji 2. Armia Polska na Zachodzie 3. Polacy na frontach II wojny światowej 4. Relacje polsko-sowieckie 5. Armia Andersa w ZSRS 6. Sprawa katyńska 7. Śmierć generała Sikorskiego 	<p>XXXIV.2 XXXV.1</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: rząd emigracyjny, układ Sikorski–Majski, armia Andersa, sprawa katyńska</p> <p>– podaje daty: powstania rządu emigracyjnego (IX 1939), układu Sikorski–Majski (VII 1941)</p> <p>– wyjaśnia kim był: Władysław Sikorski, Władysław Anders</p> <p>– przedstawia okoliczności powstania polskiego rządu emigracyjnego</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie, katastrofa gibraltarska</p> <p>– wymienia polskie formacje wojskowe uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej</p> <p>– wyjaśnia przyczyny zerwania przez ZSRS stosunków dyplomatycznych z polskim rządem na uchodźstwie</p>	<p>– omawia postanowienia układu Sikorski–Majski</p> <p>– wymienia i wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew II wojny światowej z udziałem Polaków (walki o Narwik, Monte Cassino, Falaise, Arnhem, Berlin, bitwa o Anglię, oblężenie Tobruku)</p>	<p>– podaje daty: walk o Narwik (1940), walk o Tobruk (1941), zerwania stosunków rządu emigracyjnego z ZSRS (IV 1943), katastrofy gibraltarskiej (VII 1943)</p> <p>– wyjaśnia kim był: Władysław Raczkiewicz, Stanisław Mikołajczyk, Kazimierz Sosnkowski, Stanisław Maczek, Stanisław Sosabowski, Zygmunt Berling</p> <p>– wyjaśnia, jakie znaczenie miała działalność rządu emigracyjnego dla Polaków w kraju i na uchodźstwie</p> <p>- omawia okoliczności powstania układu</p>	<p>– omawia polityczne skutki katastrofy gibraltarskiej</p> <p>– omawia losy polskich żołnierzy internowanych po klęsce wrześniowej</p> <p>– przedstawia tworzące się w ZSRS i w kraju pod okupacją ośrodki przyszłych polskich władz komunistycznych</p>
---	---	---------------------------	--	---	--	--	---

						<p>Sikorski–Majski</p> <p>– opisuje okoliczności wyjścia z ZSRS armii Andersa</p> <p>– wymienia polskie formacje wojskowe uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej</p>	
<p>TSW – Kim był kapral Wojtek?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jak Wojtek został żołnierzem? 2. Niedźwiedzie zadania bojowe 3. Niedźwiedź cywil 	<p>XXXV.2</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu żołąd</p> <p>– wyjaśnia kim był: gen. Władysław Anders, kapral Wojtek</p>	<p>– przedstawia okoliczności przygarnięcia niedźwiadka przez polskich żołnierzy</p> <p>– opisuje prace, które pomagał wykonywać niedźwiedź Wojtek</p>	<p>– opisuje trasę, którą przemierzyła armia Andersa</p>	<p>– omawia powojenne losy niedźwiedzia Wojtka</p> <p>– tłumaczy, dlaczego niedźwiedź Wojtek nie trafił po wojnie do Polski</p>	
<p>3. Polskie Państwo Podziemne</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Początki działalności konspiracyjnej 2. Powstanie Armii Krajowej 3. Działalność polskiego podziemia 4. Polskie Państwo Podziemne 	<p>XXIV.4</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Państwo Podziemne, Związek Walki Zbrojnej (ZWZ), Armia Krajowa (AK), Szare Szeregi</p> <p>– podaje datę</p>	<p>– wskazuje na mapie rejony najintensywniejszej działalności polskiej partyzantki</p> <p>– przedstawia strukturę Polskiego Państwa</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: partyzantka Hubala, Służba Zwycięstwu Polski (SZP), Delegatura Rządu RP na Kraj,</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: cichociemni, dywersja, Bataliony Chłopskie, Narodowe Siły Zbrojne, Gwardia Ludowa, Armia</p>	<p>– charakteryzuje działalność partyzantki majora Hubala</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób rząd emigracyjny utrzymywał kontakty</p>

			<p>powstania AK (II 1942)</p> <p>– wyjaśnia kim był: Stefan Rowecki „Grot”, Tadeusz Komorowski „Bor”</p>	Podziemnego	<p>sabotaż</p> <p>– wymienia sfery działalności Polskiego Państwa Podziemnego</p> <p>– wyjaśnia, jaką rolę odgrywała Armia Krajowa</p>	<p>Ludowa</p> <p>– podaje daty: powstania SZP (IX 1939), ZWZ (XI 1939), akcji pod Arsenalem (1943), zamachu na F. Kutscherę (II 1944)</p> <p>– wyjaśnia kim był: Henryk Dobrzański „Hubal”, Jan Bytnar „Rudy”, Jan Karski, Jan Nowak-Jeziorański</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała działalność Delegata Rządu na Kraj</p> <p>– wymienia najważniejsze akcje zbrojne ZWZ/AK</p>	z krajem pod okupacją
TSW – Akcje polskiego ruchu oporu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kedyw 2. Akcja pod Arsenalem 3. Akcja „Główki” 	XXXIV.4	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: sabotaż, dywersja</p> <p>– wyjaśnia kim był: Jan Bytnar „Rudego”,</p>	– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja pod Arsenalem, zamach na F. Kutscherę, Kedyw	<p>– przedstawia przyczyny i skutki zamachu na F. Kutscherę</p> <p>– podaje przyczyny</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja pod Arsenalem („Meksyk II”), akcja „Główki”</p>	<p>– omawia przebieg akcji pod Arsenalem oraz zamachu na F. Kutscherę</p> <p>– wyjaśnia, jakie</p>

			Tadeusz Zawadzki „Zośka”, Franz Kutschera	– podaje daty: akcji pod Arsenalem (III 1943), zamachu na F. Kutschere (II 1944)	i skutki akcji pod Arsenalem – przedstawia metody działania Kedywu	– podaje daty: decyzji AK o przejściu od biernego oporu do ograniczonej walki z okupantem (1942) – wyjaśnia kim był Emil Fieldorf „Nil”	represje spotkały Polaków za przeprowadzenie akcji pod Arsenalem – ocenia zaangażowanie młodych ludzi w walce z okupantem
4. Społeczeń- stwo polskie pod okupacją	4. Postawa Polaków wobec okupantów 5. Zagłada polskich Żydów 6. Powstanie w getcie warszawskim 7. Polacy wobec Holokaustu 8. Rzeź wołyńska	XXXIV.1 XXXIV.2 XXXIV.3	– wyjaśnia znaczenie terminów: Rada Pomocy Żydom „Żegota”, Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, rzeź wołyńska – podaje daty: wybuchu powstania w getcie warszawskim (IV 1943), rzezi wołyńskiej (1943)	– wyjaśnia kim był: Irena Sendlerowa, Józef i Wiktoria Ulmowie, Witold Pilecki – wymienia postawy Polaków wobec polityki okupanta niemieckiego	– wymienia znaczenie terminów: szmalcownik, Ukraińska Powstańcza Armia (UPA), czystki etniczne – wyjaśnia kim był: Jan Karski, Stepan Bandera – omawia wysiedlenia na Zamojszczyźnie i ich skutki	– wyjaśnia przyczyny i opisuje przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego (rzeź wołyńska) na Kresach Wschodnich – charakteryzuje życie codzienne w kraju pod okupacją niemiecką na przykładzie Warszawy – opisuje postawy Polaków wobec Holokaustu – opisuje przebieg powstania w getcie	– przedstawia stosunek państw zachodnich do Holokaustu – ocenia postawy Polaków wobec polityki okupantów

						warszawskim	
5. Akcja „Burza” i powstanie warszawskie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Akcja „Burza” i jej przebieg 2. Przyczyny wybuchu powstania warszawskiego 3. Wybuch powstania 4. Powstanie warszawskie 5. Skutki powstania 	XXXIV.5	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: godzina „W”, plan „Burza”, zrzuty</p> <p>– podaje daty wybuchu i upadku powstania warszawskiego (1 VIII–2 X 1944)</p>	<p>-wyjaśnia kim był: Tadeusz Komorowski „Bor”</p> <p>– przedstawia założenia planu „Burza”</p>	<p>– przedstawia przyczyny i opisuje skutki powstania warszawskiego</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu operacja „Ostra Brama”</p> <p>– zna datę operacji „Ostra Brama” (VII 1944)</p> <p>– omawia okoliczności polityczne i militarne, które wpłynęły na podjęcie decyzji o wybuchu powstania w Warszawie</p> <p>– charakteryzuje etapy przebiegu powstania warszawskiego</p>	<p>– opisuje realizację planu „Burza” na Kresach Wschodnich</p> <p>– omawia postawę wielkich mocarstw wobec powstania warszawskiego</p> <p>– ocenia decyzję władz polskiego podziemia dotyczącą wybuchu powstania, uwzględniając sytuację międzynarodową i wewnętrzną</p> <p>– ocenia postawę aliantów zachodnich i ZSRS wobec powstania warszawskiego</p>
6. Sprawa polska pod koniec wojny	<ol style="list-style-type: none"> 1. Polska Lubelska 2. Wielka Trójka a sprawa polska 3. Represje wobec Polskiego Państwa Podziemnego 4. Tymczasowy Rząd Jedności 	XXXV.3 XXXVII.1	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Krajowa Rada Narodowa, Manifest PKWN, Polska Lubelska, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu proces szesnastu</p> <p>– wyjaśnia kim był: Stanisław Mikołajczyk, Leopold</p>	<p>– podaje daty: rozwiązania AK (I 1945), procesu szesnastu (VI 1945), powstania TRJN (VI 1945)</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu Niepodległość („NIE”)</p> <p>– identyfikuje postać Edwarda</p>	<p>– ocenia stosunek wielkich mocarstw do sprawy polskiej</p>

	Narodowej		(TRJN) – podaje daty: ogłoszenia Manifestu PKWN (VII 1944), konferencji w Jałcie (II 1945)	Okulicki – wymienia postanowienia konferencji w Teheranie oraz w Jałcie dotyczące Polski	– omawia okoliczności i skutki powstania TRJN	Osóbki-Moraw- skiego – przedstawia najważniejsze etapy procesu przejmowania władzy w Polsce przez komunistów – podaje przejawy zależności Polski od ZSRS po wojnie – opisuje metody represji zastosowane przez komunistów wobec Polskiego Państwa Podziemnego	
Rozdział III: Świat po II wojnie światowej							
1. Początek zimnej wojny	1. Skutki II wojny światowej 2. Konferencja w Poczdamie i procesy norymberskie 3. Powstanie ONZ 4. Ekspansja komunizmu w Europie 5. Zimna wojna i doktryna	XXXIII.4 XXXVI.1 XXXVI.2 XXXVI.3 XXXVI.4 XXXVI.7	– wyjaśnia znaczenie terminów: Organizacja Narodów Zjednoczonych, układ dwubiegunowy, Powszechna deklaracja praw człowieka, strefa okupacyjna, żelazna kurtyna, blokada Berlina Zachodniego,	– wyjaśnia znaczenie terminów: procesy norymberskie, plan Marshalla, doktryna Trumana – zna daty: konferencji założycielskiej ONZ (IV 1945), konferencji poczdamskiej (VII–	– wyjaśnia kim był: George Marshall – wymienia postanowienia konferencji w Poczdamie – przedstawia przyczyny powstania dwóch	– opisuje okoliczności budowy muru berlińskiego – wyjaśnia znaczenie terminów: Karta Narodów Zjednoczonych, Rada	– wyjaśnia przyczyny dominacji USA i ZSRS w powojennym świecie – ocenia znaczenie powstania ONZ – ocenia politykę państw okupacyjnych

	<p>Trumana</p> <p>6. Kryzys berliński</p> <p>7. Powstanie dwóch państw niemieckich</p> <p>8. Powstanie NATO</p>		<p>NATO, mur berliński, reparacje wojenne</p> <p>– wyjaśnia kim był: Józefa Stalina, Harry’ego Trumana</p> <p>– wskazuje na mapie podział Europy na blok zachodni i wschodni</p>	<p>VIII 1945), uchwalenia Powszechnej deklaracji praw człowieka (1948), powstania RFN i NRD (1949), powstania NATO (1949), budowy muru berlińskiego (1961)</p> <p>– przedstawia bilans II wojny światowej dotyczący strat ludności i zniszczeń</p> <p>– wyjaśnia, czym była zimna wojna</p>	<p>państw niemieckich</p> <p>– wskazuje okoliczności powstania NATO</p>	<p>Bezpieczeństwa ONZ, Zgromadzenie Ogólne ONZ, sekretarz generalny ONZ, powstanie berlińskie, cztery D: denazyfikacja, demilitaryzacja, dekartelizacja, demokratyzacja</p> <p>– podaje daty: podpisania Karty Narodów Zjednoczonych (VI 1945), ogłoszenia planu Marshalla (1947), przemówienia W. Churchilla w Fulton (1946), ogłoszenia doktryny Trumana (1947), blokady Berlina Zachodniego (1948-1949)</p> <p>– przedstawia polityczne skutki II wojny światowej</p> <p>– wyjaśnia genezę</p>	<p>wobec Niemiec</p>
--	---	--	--	---	---	---	----------------------

						blokady Berlina Zachodniego	
TSW – Mur berliński	<ol style="list-style-type: none"> 1. Miasto podzielone żelazną kurtyną 2. Ucieczka do lepszego świata 3. Solidarni z berlińczykami 4. Upadek muru 	XXXVI.7	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu mur berliński</p> <p>– podaje daty: rozpoczęcia budowy muru berlińskiego (VIII 1961), zjednoczenia Niemiec (1990)</p>	<p>– wyjaśnia kim był Helmut Kohl</p> <p>– wymienia przyczyny zbudowania muru berlińskiego</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego ludzie uciekali do Berlina Zachodniego</p>	<p>– omawia okoliczności upadku muru berlińskiego</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu Checkpoint Charlie</p> <p>– podaje datę wydarzeń przy Checkpoint Charlie (1961)</p> <p>– wyjaśnia kim był: John Fitzgerald Kennedy, Ronald Reagan, Michaił Gorbaczow</p> <p>– opisuje, jak budowano mur berliński</p>	<p>– wyjaśnia, jaką rolę w komunistycznej propagandzie odgrywał mur berliński</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób międzynarodowa opinia publiczna zareagowała na budowę muru berlińskiego</p> <p>– ocenia znaczenie, jakie dla podzielonego Berlina miały wizyty prezydentów USA – J.F. Kennedy’ego i R. Reagana</p>
2. Za żelazną kurtyną	<ol style="list-style-type: none"> 1. ZSRS po II wojnie światowej 2. Kraje demokracji ludowej 3. Odwilż w bloku wschodnim 4. Układ Warszawski 	XXXVI.4 XXXVI.5	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: supermocarstwo, kraje demokracji ludowej, odwilż, tajny referat</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu powstanie węgierskie</p> <p>– podaje datę powstania węgierskiego</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (RWPG)</p>	<p>– zna daty: powstania RWPG (1949), powstania Układu Warszawskiego (1955), XX Zjazdu</p>	<p>– charakteryzuje i porównuje sytuację społeczno-polityczną w ZSRS po zakończeniu II wojny światowej i po</p>

	<p>5. Powstanie węgierskie w 1956 r.</p> <p>6. Polityka odprężenia</p>		<p>Chruszczowa, destalinizacja, Układ Warszawski</p> <p>– podaje datę śmierci J. Stalina (1953)</p>	<p>(X 1956)</p> <p>– wyjaśnia kim był Nikita Chruszczow</p> <p>– omawia cechy charakterystyczne państw demokracji ludowej</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie śmierci Stalina dla przemian w ZSRS i krajach demokracji ludowej</p> <p>– omawia okoliczności powstania i znaczenie Układu Warszawskiego</p>	<p>KPZR (1956)</p> <p>– wyjaśnia kim był Imre Nagya</p> <p>– przedstawia najważniejsze tezy referatu N. Chruszczowa na XX Zjeździe KPZR i konsekwencje wygłoszenia tego przemówienia</p> <p>– wymienia przyczyny i skutki powstania węgierskiego w 1956 r.</p> <p>– przedstawia przebieg powstania węgierskiego z 1956 r.</p>	<p>śmierci Stalina</p> <p>– charakteryzuje sposób sprawowania władzy i politykę prowadzoną przez N. Chruszczowa</p> <p>– wymienia przejawy odprężenia w relacjach międzynarodowych w latach 1953–1960</p>
<p>3. Rozpad systemu kolonialnego</p>	<p>1. Wojna domowa w Chinach</p> <p>2. Polityka wewnętrzna Mao Zedonga</p> <p>3. Wojna w Korei</p> <p>4. Rozpad systemu kolonialnego</p> <p>5. Klęska Francji</p>	<p>XXXVI.6</p> <p>XXXVI.9</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Wielki Skok, rewolucja kulturalna, dekolonizacja, Trzeci Świat, Rok Afryki</p> <p>– podaje daty: wojny</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu metoda biernego oporu</p> <p>– wyjaśnia kim był: Mao Zedong, Kim Ir Sen, Mahatma Gandhi</p>	<p>– omawia sposoby realizacji i skutki Wielkiego Skoku w Chinach</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób przebiegała rewolucja</p>	<p>– podaje datę powstania Chińskiej Republiki Ludowej (1949)</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów:</p>	<p>– przedstawia rywalizację USA i ZSRS podczas wojny w Korei</p> <p>– opisuje proces dekolonizacji Indochin</p>

	<p>6. w Indochinach Powstanie Indii i Pakistanu</p> <p>7. Upadek kolonializmu w Afryce</p> <p>8. Kraje Trzeciego Świata</p>		<p>w Korei (1950–1953), Roku Afryki (1960)</p> <p>– wskazuje przyczyny rozpadu systemu kolonialnego</p>	<p>– wskazuje na mapie Koreę, Wietnam, Chiny, Indie, Pakistan</p> <p>– przedstawia najważniejsze skutki polityczne i gospodarcze procesu dekolonizacji</p>	<p>kulturalna w Chinach</p>	<p>czerwona książeczka, neokolonializm</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki wojny domowej w Chinach po II wojnie światowej</p> <p>– opisuje komunistyczne reżimy w Chinach i Korei Północnej, szczególnie uwzględniając stosunek władzy do jednostki</p> <p>– opisuje skutki polityki gospodarczej i kulturalnej Mao Zedonga</p> <p>– podaje przyczyny konfliktu indyjsko-pakistańskiego</p> <p>– przedstawia skutki rozpadu brytyjskiego imperium</p>	<p>– charakteryzuje konflikty zbrojne w Afryce</p> <p>– charakteryzuje problemy państw Trzeciego Świata po uzyskaniu niepodległości</p> <p>– omawia przyczyny i skutki konfliktów w Azji w czasie zimnej wojny</p> <p>– ocenia rolę Mahatmy Gandhiego w procesie dekolonizacji Indii</p>
--	---	--	---	--	-----------------------------	---	--

						kolonialnego w Indiach	
4. Konflikt na Bliskim Wschodzie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie państwa Izrael 2. Kryzys sueski 3. Wojna sześciodniowa i Jom Kippur 4. Konflikt palestyński pod koniec XX w. 5. Rewolucja islamska w Iranie 6. I wojna w Zatoce Perskiej 	XXXVI.8	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Bliski Wschód, syjonizm</p> <p>– podaje daty: powstania Izraela (1948), rewolucji islamskiej w Iranie (1979), I wojny w Zatoce Perskiej (1990)</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: konflikt żydowsko-palestyński, wojna sześciodniowa, wojna Jom Kippur, Organizacja Wyzwolenia Palestyny (OWP)</p> <p>– wyjaśnia kim był: Dawid Ben Gurion, Jasir Arafat, Ruhollah Chomejni</p> <p>– wskazuje na mapie rejon Bliskiego Wschodu i Zatoki Perskiej</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Autonomia Palestyńska, operacja „Pustynna burza”</p> <p>– wymienia przyczyny i skutki konfliktów izraelsko-arabskich</p> <p>– przedstawia okoliczności, w jakich powstało państwo Izrael</p>	<p>– zna daty: wojny o niepodległość Izraela (1948–1949), wojny izraelsko-egipskiej (1956), wojny sześciodniowej (1967), wojny Jom Kippur (1973), porozumienia z Oslo (1993)</p> <p>– wyjaśnia kim był: Gamal Abdel Naser, Saddam Husajn</p> <p>– omawia proces powstawania państwa Izrael i jego funkcjonowanie w pierwszych latach niepodległości</p> <p>– opisuje charakter konfliktu bliskowschodniego</p>	<p>– ocenia znaczenie rozpowszechnienia nowych środków transportu</p> <p>– ocenia rolę mocarstw światowych w konflikcie bliskowschodnim</p> <p>– charakteryzuje i ocenia zjawisko terroryzmu palestyńskiego</p>

						<ul style="list-style-type: none"> – omawia konflikt w rejonie Zatoki Perskiej – przedstawia przyczyny i skutki rewolucji islamskiej w Iranie 	
5. Zimna wojna i wyścig zbrojeń	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rywalizacja Wschód–Zachód 2. Kryzys kubański 3. Wojna w Wietnamie 4. Rywalizacja w kosmosie 5. Rządy Breżniewa 6. Praska Wiosna 1968 r. 	<p>XXXVI.5 XXXVI.7</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: wyścig zbrojeń, odprężenie – wyjaśnia kim był: Nikita Chruszczow, Fidel Castro, John F. Kennedy, Leonid Breżniew 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: kryzys kubański, Praska Wiosna – podaje daty: wysłania pierwszego człowieka w kosmos (1961), ogłoszenia blokady morskiej Kuby (1962), Praskiej Wiosny (1968) – wyjaśnia, na czym polegała rywalizacja (zimna wojna) między USA i ZSRS w dziedzinach: wojskowości i podboju kosmosu 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: umieszczenia pierwszego sztucznego satelity w kosmosie (1957), lądowania na Księżycu (1969) – przedstawia przyczyny i skutki konfliktu kubańskiego – omawia przyczyny i skutki Praskiej Wiosny 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Dwighta Eisenhowera, Jurija Gagarina, Neila Armstronga, Aleksandra Dubčeka, Pol Potę – omawia główne założenia polityki zagranicznej ZSRS i USA w latach 60. i 70. XX w. – przedstawia przyczyny i skutki amerykańskiej interwencji w Wietnamie – wyjaśnia okoliczności interwencji sił Układu 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia wpływ ZSRS na świecie i ocenia ich polityczne konsekwencje

						Warszawskiego w Czechosłowacji	
6. Droga ku wspólnej Europie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Demokratyzacja Europy Zachodniej 2. Upadek europejskich dyktatur 3. Początek integracji europejskiej 4. Powstanie EWG i Euratomu 5. Powstanie Unii Europejskiej 	XXXVI.12	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Unia Europejska, euro</p> <p>– podaje datę powstania Unii Europejskiej w wyniku zawarcia traktatu z Maastricht (1992)</p> <p>– podaje przyczyny integracji europejskiej</p> <p>– wyjaśnia kim był Roberta Schumana</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: traktaty rzymskie, Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS), Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG), Euratom, układ z Schengen, traktat z Maastricht</p> <p>– podaje daty: powstania EWWiS (1952), podpisania traktatów rzymskich (1957)</p>	<p>– podaje daty: ogłoszenia planu Schumana (1950), podpisania układu w Schengen (1985)</p> <p>– wyjaśnia kim był: Konrad Adenauer, Alcida de Gasperi</p> <p>– wskazuje na mapie państwa założycielskie EWG oraz państwa należące do UE</p> <p>– wymienia zjawiska, które wpłynęły na umocnienie się demokracji w Europie Zachodniej po II wojnie światowej</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: plan Schumana, Komisja Europejska, Parlament Europejski, Rada Europejska, Beneluks, unia celna</p> <p>– przedstawia etapy tworzenia Unii Europejskiej</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób doszło do demokratycznych przemian w krajach Europy Zachodniej i Południowej</p>	<p>– wskazuje na mapie etapy rozszerzania EWG</p> <p>– omawia wpływ integracji europejskiej na rozwój gospodarczy i demokratyzację państw Europy Zachodniej</p> <p>– ocenia gospodarcze i polityczne skutki integracji europejskiej</p>
7. Przemiany społeczne i kulturowe w drugiej połowie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rewolucja obyczajowa 2. Ruchy kontestatorskie 3. Bunty studenckie 4. Prawa kobiet 	XXXVI.13	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja obyczajowa, ruch kontestatorski, hipisi, pacyfizm, feminizm,</p>	<p>– podaje datę obrad soboru watykańskiego II (1962–1965)</p>	<p>– podaje datę buntów studenckich we Francji (1968)</p>	<p>– przedstawia cele buntów studenckich w krajach zachodnich</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: kontrkultura, laicyzacja, Greenpeace,</p>

XX w.	<p>5. Terroryzm polityczny</p> <p>6. Walka z segregacją rasową w USA</p> <p>7. Sobór watykański II</p>		segregacja rasowa	– wyjaśnia kim był: Martin Luther King, Jan XXIII, Paweł VI	<p>– przedstawia przyczyny przemian społecznych i kulturowych w drugiej połowie XX w.</p> <p>– omawia cechy charakterystyczne rewolucji obyczajowej i jej skutki</p>	<p>w latach 60.</p> <p>– wymienia hasła ruchów kontestatorskich</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała walka z segregacją rasową w USA</p> <p>– wymienia skutki obrad soboru watykańskiego II</p> <p>– prezentuje poglądy ruchów walczących o prawa kobiet w XX w.</p> <p>– omawia przyczyny, przejawy i skutki buntów studenckich</p> <p>– opisuje walkę o równouprawnienie rasowe</p> <p>– wymienia przykłady zespołów rockowych, które miały wpływ na kształtowanie się</p>	<p>Woodstock, terroryzm polityczny</p> <p>– omawia cechy charakterystyczne ruchów kontestatorskich i pacyfistycznych</p> <p>– wymienia przejawy terrorizmu politycznego</p> <p>– ocenia skutki społeczne, kulturalne i polityczne przemian obyczajowych lat 60. XX w.</p> <p>– ocenia znaczenie reform soboru watykańskiego II</p>
-------	--	--	-------------------	---	--	---	--

						kultury młodzieżowej lat 60. i 70.	
Rozdział IV: Polska po II wojnie światowej							
1. Początki władzy komunistów w Polsce	1. Nowa Polska 2. Polacy wobec komunistów 3. Referendum ludowe w 1946 r. 4. Sfałszowane wybory w 1947 r. 5. Podziemie antykomunistyczne 6. Przemiany gospodarcze	XXXIII.5 XXXVII.1 XXXVII.2	– wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, przesiedlenia ludności, Polska Partia Robotnicza, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), żołnierze niezłomni (wyklęci)	– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja „Wisła”, referendum ludowe, demokracja ludowa, reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu – podaje daty: referendum ludowego (1946), pierwszych powojennych wyborów parlamentarnych (1947) – wyjaśnia kim był: Stanisław Mikołajczyk, Witold Pilecki, Danuta Siedzikówna „Inki” – wskazuje na mapie granice Polski po II wojnie światowej, kierunki powojennych	– wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Bezpieczeństwa (UB), cenzura przewencyjna, Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel – identyfikuje postać Józefa Franczaka „Lalusia” – przedstawia przyczyny i skutki migracji ludności na ziemiach polskich po II wojnie światowej – opisuje metody, dzięki którym komuniści zdobyli władzę w Polsce	– charakteryzuje międzynarodowe uwarunkowania kształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej – przedstawia okoliczności i skutki przeprowadzenia referendum ludowego – przedstawia realia funkcjonowania podziemia niepodległościowego – przedstawia etapy przejmowania władzy w Polsce przez komunistów – przytacza metody terroru stosowane	– ocenia postawę żołnierzy wyklętych – ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu – podaje przejawy zależności Polski od ZSRS po wojnie – omawia przebieg odbudowy Warszawy – określa społeczne i polityczne konsekwencje wprowadzenia dekretów o reformie rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu

				przesiedleń ludności na ziemiach polskich		przez komunistów	
TSW – Jak Polacy zasiedlali Ziemie Odzyskane?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przejmowanie kontroli 2. Napływ osadników 3. Zagospodarowywanie Ziem Odzyskanych 4. <i>Sami swoi</i> 	<p>XXXVII.1 XXXVIII.1</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, szabrownictwo</p> <p>– podaje daty: początku napływu osadników na Ziemie Odzyskane (1945), akcji „Wisła” (1947)</p>	<p>– omawia proces przejmowania kontroli nad Ziemiami Odzyskanymi przez Polaków</p> <p>– wymienia, skąd pochodzili osadnicy, którzy znaleźli się na Ziemach Odzyskanych</p>	<p>– omawia przyczyny napływu osadników na Ziemie Odzyskane</p> <p>– przedstawia postawy Polaków, którzy znaleźli się na Ziemach Odzyskanych</p>	<p>– wyjaśnia, jak propaganda komunistyczna propagowała ideę Ziem Odzyskanych</p> <p>– wyjaśnia, jak władze polskie traktowały Niemców zamieszkujących Ziemie Odzyskane</p> <p>– przedstawia rolę Kościoła katolickiego w integracji Ziem Odzyskanych z Polską</p> <p>– wymienia przykłady filmów o losach Ziem Odzyskanych i ich mieszkańcach</p>	<p>– ocenia politykę władz komunistycznych wobec Ziem Odzyskanych</p>
2. Polska w czasach stalinizmu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie PZPR 2. Przemiany gospodarczo-społeczne 3. Próba 	<p>XXXVIII.1 XXXVIII.2</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Polska Zjednoczona Partia Robotnicza (PZPR),</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: plan sześcioletni, kolektywizacja,</p>	<p>– podaje datę planu sześcioletniego (1950–1955)</p>	<p>– przedstawia okoliczności powstania PZPR</p>	<p>– ocenia kult jednostki w Polsce w okresie stalinizmu</p>

	<p>kolektywizacji rolnictwa</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Okres stalinizmu w Polsce (1948–1956) 5. Socrealizm 6. Konstytucja stalinowska 1952 r. 7. Walka z Kościołem katolickim 		<p>system monopartyjny, Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL), system centralnego sterowania gospodarką, Państwowe Gospodarstwa Rolne</p> <p>– wyjaśnia kim był: Władysław Gomułka, Bolesław Bierut</p>	<p>stalinizm, socrealizm</p> <p>– podaje daty: powstania PZPR (1948), przyjęcia Konstytucji PRL (1952)</p> <p>– podaje założenia planu sześcioletniego</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: „wyścig pracy”, przodownik pracy, kułak</p> <p>– podaje główne cechy ustroju politycznego Polski w okresie stalinowskim</p> <p>– wskazuje cechy charakterystyczne socrealizmu w kulturze polskiej</p>	<p>– przedstawia konsekwencje społeczne i ekonomiczne planu sześcioletniego</p> <p>– omawia cele propagandy komunistycznej w czasach stalinizmu</p> <p>– przedstawia założenia Konstytucji PRL z 1952 r.</p> <p>– opisuje system represji władz komunistycznych wobec Kościoła</p>	
<p>3. Czasy Gomułki (1956–1970)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. PRL po śmierci Stalina 2. Poznański Czerwiec 3. Rządy Gomułki – mała stabilizacja 4. Spór z Kościołem 5. Marzec 1968 r. 6. Grudzień 1970 r. 	<p>XXXVIII.3 XXXIX.1 XXXIX.2 XXXIX.3 XXXIX.4</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Służba Bezpieczeństwa (SB), odwilż październikowa, mała stabilizacja, obchody Tysiąclecia Chrztu Polski</p> <p>– podaje daty:</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: poznański Czerwiec, „polska droga do socjalizmu”, Marzec 1968 r., Grudzień 1970 r.</p> <p>– zna daty: wydarzeń poznańskich (VI 1956), polskiego</p>	<p>– wyjaśnia przyczyny i skutki oraz opisuje przebieg wydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego Października w 1956 r.</p> <p>– omawia przejawy</p>	<p>– podaje datę wystosowania listu episkopatu polskiego do episkopatu niemieckiego (1965)</p> <p>– identyfikuje postać Romka</p>	<p>– ocenia postawę W. Gomułki wobec wydarzeń poznańskich</p> <p>– ocenia zachowanie władz PRL w obliczu wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r.</p>

			<p>śmierci J. Stalina (1953), obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski (1966)</p> <p>– wyjaśnia kim był: Władysław Gomułka, kardynała Stefan Wyszyński</p> <p>– prezentuje okoliczności dojścia W. Gomułki do władzy</p>	<p>Października (X 1956), wydarzeń marcowych (III 1968), wydarzeń grudniowych na Wybrzeżu (XII 1970)</p> <p>– charakteryzuje okres rządów W. Gomułki, w tym politykę zagraniczną PRL</p>	<p>odwilży październikowej w Polsce</p> <p>– przedstawia przebieg obchodów milenijnych</p>	<p>Strzałkowskiego</p> <p>– omawia proces odwilży</p> <p>– charakteryzuje przyczyny i narastanie konfliktu władz z Kościołem katolickim</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i skutki kampanii antysemitkiej w Polsce w 1968 r.</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>List 34</i>, Zmotoryzowane Odwody Milicji Obywatelskiej (ZOMO)</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń z Marca 1968 r. i Grudnia 1970 r.</p>	<p>– ocenia rolę Kościoła katolickiego i środowisk studenckich w kształtowaniu opozycji wobec władz PRL</p> <p>– wymienia przedstawicieli polskiej szkoły filmowej</p> <p>– opisuje normalizację stosunków między Polską a Republiką Federalną Niemiec</p>
4. Polska	1. „Druga Polska” Edwarda Gierka	XXXIX.2 XXXIX.3	– wyjaśnia znaczenie	– wymienia cechy	– podaje datę	– wyjaśnia	– ocenia okres

<p>w czasach Gierka</p>	<p>2. Życie na kredyt 3. Życie codzienne w PRL 4. Propaganda sukcesu 5. Nowelizacja konstytucji</p>		<p>terminów: „druga Polska”, propaganda sukcesu</p> <p>– wyjaśnia kim był Edward Gierek</p> <p>– przedstawia przemiany w życiu codziennym Polaków za rządów E. Gierka</p>	<p>charakterystyczne rządów E. Gierka</p> <p>– opisuje życie codzienne w czasach PRL</p>	<p>nowelizacji Konstytucji PRL (1976)</p> <p>– omawia wpływ zagranicznych kredytów na rozwój przemysłu ciężkiego i górnictwa</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała propaganda sukcesu w czasie rządów E. Gierka</p>	<p>znaczenie terminów: ukryte bezrobocie, kino moralnego niepokoju</p> <p>– wyjaśnia kim był: Andrzej Wajda, Krzysztof Zanussi, Kazimierz Górski, Hubert Wagner</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego polityka gospodarcza E. Gierka nie przyniosła spodziewanych rezultatów</p> <p>– przedstawia okoliczności i skutki nowelizacji konstytucji w 1976 r.</p> <p>– przedstawia wpływ kina moralnego niepokoju na kształtowanie postaw Polaków</p>	<p>rządów E. Gierka</p>
-------------------------	---	--	---	--	---	---	-------------------------

Rozdział V: Upadek komunizmu

<p>1. Początki opozycji demokratycznej w Polsce</p>	<p>1. Czerwiec 1976 r. 2. Powstanie opozycji antykomunistycznej 3. Rozwój opozycji 4. Papież Polak</p>	<p>XXXIX.4 XXXIX.5 XXXIX.6</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu Komitet Obrony Robotników (KOR) – wyjaśnia kim był: Jan Paweł II, Jacek Kuroń</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu Czerwiec 1976 r. – podaje daty: wydarzeń czerwcowych (1976), powstania KOR (1976), wyboru Karola Wojtyły na papieża (16 X 1978), pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do Polski (1979)</p>	<p>– opisuje genezę, przebieg i skutki wydarzeń czerwcowych w 1976 r. – określa cele i opisuje działalność KOR-u – wyjaśnia wpływ wyboru Karola Wojtyły na papieża na sytuację w Polsce</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: drugi obieg, Wolne Związki Zawodowe (WZZ) – identyfikuje postacie: Stanisława Pyjasa, Jana Józefa Lipskiego, Antoniego Macierewicza, Zbigniewa i Zofii Romaszewskich, Leszka Moczulskiego – przedstawia okoliczności narodzin opozycji demokratycznej w Polsce – charakteryzuje rozwój organizacji opozycyjnych w latach 70. XX w.</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego władze komunistyczne w mniejszym stopniu niż dotąd represjonowały ugrupowania opozycyjne</p>
<p>2. Powstanie „Solidarno-</p>	<p>1. Strajki sierpniowe w 1980 r.</p>	<p>XXXIX.7 XXXIX.8</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: strajk</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów:</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie</p>	<p>– podaje daty: powstania NSZZ</p>	<p>– wyjaśnia, w jaki sposób władze</p>

ści”	<p>2. Utworzenie NSZZ „Solidarność”</p> <p>3. Na drodze do konfrontacji</p>		<p>okupacyjny, 21 postulatów „Solidarność”, NSZZ „Solidarność”</p> <p>– podaje datę strajków sierpniowych (VIII 1980), porozumień sierpniowych z Gdańska (31 VIII 1980)</p> <p>– wyjaśnia kim był: Lech Wałęsa, Anna Walentynowicz</p>	<p>wydarzenia sierpniowe, porozumienia sierpniowe</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki strajków sierpniowych w 1980 r.</p>	<p>terminów: Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS), karnawał „Solidarność”</p> <p>– omawia przebieg wydarzeń sierpniowych</p>	<p>„Solidarność” (IX 1980), zamachu na Jana Pawła II (V 1981)</p> <p>– wyjaśnia kim był: Bogdan Borusewicz, Andrzej Gwiazda, Mehmet Alego Ağcy</p> <p>– omawia działalność NSZZ „Solidarność” w okresie tzw. karnawału „Solidarność”</p> <p>– przedstawia reakcję ZSRS na wydarzenia w Polsce w 1980 r.</p>	<p>komunistyczne w Polsce przygotowywały się do konfrontacji siłowej z opozycją</p>
3. Stan wojenny w Polsce	<p>1. Wprowadzenie stanu wojennego</p> <p>2. Internowanie opozycjonistów</p> <p>3. Reakcja społeczeństwa</p> <p>4. Ostatnie lata PRL</p>	<p>XL.1 XL.2</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: stan wojenny, Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego (WRON), internowanie</p> <p>– podaje datę</p>	<p>– przedstawia okoliczności wprowadzenia stanu wojennego w Polsce</p>	<p>– charakteryzuje przebieg stanu wojennego w Polsce</p>	<p>– podaje daty: pacyfikacji kopalni „Wujek” (XII 1981), zamordowania ks. J. Popiełuszki (1984)</p> <p>– przedstawia reakcję świata na</p>	<p>– ocenia postawy społeczeństwa wobec stanu wojennego</p>

			<p>wprowadzenia stanu wojennego (13 XII 1981)</p> <p>– wyjaśnia kim był: Wojciech Jaruzelski, Lech Wałęsa, Jerzy Popiełuszko</p>			<p>sytuację w Polsce w okresie stanu wojennego, w tym przyznanie Pokojowej Nagrody Nobla Lechowi Wałęsie</p> <p>– charakteryzuje sytuację PRL po zniesieniu stanu wojennego</p> <p>– przedstawia reakcję społeczeństwa na stan wojenny</p> <p>– wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce</p>	
TSW – Jak Pomarańczowa Alternatywa walczyła z komunizmem?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Początki Pomarańczowej Alternatywy 2. Pomarańczowa Alternatywa w akcji 3. Działalność po Okrągłym Stole 	XL.2	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu Pomarańczowa Alternatywa</p>	<p>– podaje daty: szczytu aktywności ulicznej Pomarańczowej Alternatywy (1987–1988), końca działalności Pomarańczowej</p>	<p>– wyjaśnia, jakie idee przyświecały Pomarańczowej Alternatywie</p> <p>– wymienia przykłady akcji Pomarańczowej</p>	<p>– wyjaśnia kim był Krzysztof Skiba</p> <p>– podaje daty pierwszych akcji ulicznych Pomarańczowej Alternatywy (1981)</p>	<p>– ocenia wpływ Pomarańczowej Alternatywy na kształtowanie postaw antykomunistycznych i obalenie komunizmu</p>

				<p>Alternatywy (1990)</p> <p>– wyjaśnia kim był Waldemar Fydrych</p>	<p>Alternatywy</p>	<p>– przedstawia okoliczności powstania Pomarańczowej Alternatywy</p> <p>– wyjaśnia, jak władze reagowały na akcje Pomarańczowej Alternatywy</p> <p>– omawia działalność Pomarańczowej Alternatywy po Okrągłym Stole</p>	
<p>4. Rozpad bloku wschodniego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kryzys ZSRS 2. Ronald Reagan prezydentem USA 3. Próby reform w ZSRS 4. Jesień Ludów 5. Rozpad ZSRS 	<p>XXXVI.10</p> <p>XXXVI.11</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu Jesień Ludów</p> <p>– wyjaśnia kim był: Ronald Reagan, Michaił Gorbaczow, Václav Havel</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: aksamitna rewolucja, <i>pierestrojka, głasnost</i></p> <p>– podaje daty: obalenia komunizmu w europejskich państwach bloku wschodniego (1989–1990), zjednoczenia Niemiec (1990), rozpadu ZSRS (1991)</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu pucz Janajewa</p> <p>– identyfikuje postacie: Borysa Jelcyna, Giennadija Janajewa</p> <p>– przedstawia przejawy kryzysu ZSRS w latach 80. XX w.</p> <p>– wyjaśnia</p>	<p>– podaje daty: interwencji zbrojnej ZSRS w Afganistanie (1979–1989), przejęcia władzy przez Gorbaczowa (1985), puczu Janajewa (1991), rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego (1991), rozwiązania ZSRS (XII 1991)</p>	<p>– ocenia rolę M. Gorbaczowa i R. Reagana w zmianie układu sił w polityce międzynarodowej – przedstawia rolę Gorbaczowa w upadku komunizmu w państwach bloku wschodniego</p> <p>– wymienia próby reform w ZSRS</p>

					okoliczności rozpadu ZSRS	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje politykę R. Reagana i jej wpływ na zmianę sytuacji międzynarodowej – charakteryzuje wydarzenia Jesieni Ludów w państwach bloku wschodniego – omawia proces rozpadu ZSRS, uwzględniając powstanie niepodległych państw w Europie – wyjaśnia, jakie były przyczyny rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego 	i określa ich skutki polityczne
5. Początek III Rzeczypospolitej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obrady Okrągłego Stołu 2. Wybory czerwcowe w 1989 r. 3. „Wasz prezydent, nasz premier” 4. Budowa III Rzeczypospolitej 	XL.3 XLI.1	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: obrady Okrągłego Stołu, wybory czerwcowe – podaje daty: obrad Okrągłego Stołu (II–IV 1989), wyborów 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Obywatelski Klub Parlamentarny (OKP), sejm kontraktowy – podaje datę powołania rządu 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje postanowienia i skutki obrad Okrągłego Stołu – przedstawia następstwa wyborów 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „gruba linia”/„gruba kreska”, ustalenia z Magdalenki – podaje daty: 	– ocenia znaczenie obrad Okrągłego Stołu dla przemian politycznych w Polsce

			<p>czerwcowych (4 VI 1989)</p> <p>– wyjaśnia kim był: Lech Wałęsa, Wojciech Jaruzelski, Tadeusz Mazowiecki</p>	<p>T. Mazowieckiego (1989)</p>	<p>czerwcowych</p>	<p>wyboru W. Jaruzelskiego na prezydenta (VII 1989)</p> <p>– wyjaśnia kim był: Czesław Kiszczak, Leszek Balcerowicz, Bronisław Geremek, Krzysztof Skubiszewski</p> <p>– omawia okoliczności zwołania Okrągłego Stołu</p> <p>– przedstawia reformy rządu T. Mazowieckiego</p>	
rozdział VI: Polska i świat w nowej epoce							
<p>1. Europa po rozpadzie ZSRS</p>	<p>1. Europa na przełomie XX i XXI w.</p> <p>2. Powrót mocarstwowych ambicji Rosji</p> <p>3. Kraje postsowieckie</p> <p>4. Wojna w byłej Jugosławii</p> <p>5. Masakra w Srebrenicy</p>	<p>XXXVI.10</p> <p>XXXVI.11</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Wspólnota Niepodległych Państw (WNP), kraj postsowiecki</p> <p>– wyjaśnia kim był: Bill Clinton, Borys Jelcyn, Władimir</p>	<p>– podaje daty: powstania Wspólnoty Niepodległych Państw (1991), wejścia Polski, Czech i Węgier do NATO (1999), rozpadu Jugosławii (1991–1992)</p> <p>– przedstawia</p>	<p>– charakteryzuje rządy W. Putina w Rosji</p> <p>– wymienia problemy, z jakimi spotkały się podczas transformacji ustrojowej kraje</p>	<p>– podaje daty: wojny w Jugosławii (1991–1995), I wojny czeczeńskiej (1994–1996), ludobójstwa w Srebrenicy (1995), porozumienia w Dayton (XI 1995), II wojny czeczeńskiej (1999–</p>	<p>– omawia sytuację polityczną Ukrainy i Gruzji</p> <p>– ocenia rolę W. Putina w przywracaniu Rosji roli mocarstwa</p>

			Putin	okoliczności wstąpienia Polski, Czech i Węgier do NATO	postsowieckie – prezentuje skutki rozpadu Jugosławii	2009), rewolucji róż (2003), wojny o Osetię Południową (2008), Euromajdanu (2013–2014) – identyfikuje postacie: Aleksandra Łukaszenki, Wiktora Janukowycza, Wiktora Juszczenki, Micheila Saakaszwilego, Dżochara Dudajewa – przedstawia przyczyny i skutki wojen w byłej Jugosławii i Czeczenii – charakteryzuje sytuację polityczną na Kaukazie	
TSW – Terroryzm czeczeński	1. Pierwsze zamachy 2. Śmierć w teatrze 3. Atak na szkołę	XXXVI.10	– wyjaśnia znaczenie terminu terroryzm – podaje datę zamachu na szkołę w	– wyjaśnia przyczyny narodzin terroryzmu czeczeńskiego	– wymienia przykłady zamachów terrorystycznych organizowanych przez bojowników	– zna daty: pierwszego ataku terrorystycznego w Rosji przeprowadzonego przez bojowników	– ocenia postawy bojowników czeczeńskich i władz rosyjskich wobec problemu

			Biełstanie (2004)		czeczeńskich	<p>czeczeńskich (1995), zamachu w teatrze na Dubrowce (2002)</p> <p>– identyfikuje postać Szamila Basajewa</p> <p>– omawia przebieg i skutki zamachu na szpital w Budionnowsku</p> <p>– opisuje przebieg zamachu na teatr na Dubrowce</p> <p>– przedstawia przyczyny, przebieg i skutki zamachu na szkołę w Biełstanie</p> <p>– opisuje działania władz rosyjskich skierowane przeciwko terrorystom czeczeńskim</p>	<p>czeczeńskiego</p> <p>– omawia skutki społeczne i polityczne zamachów bojowników czeczeńskich</p>
2. Konflikty na świecie po 1989 r.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Daleki Wschód 2. Kraje afrykańskie 3. Współczesne konflikty na 	<p>XXXVI.8</p> <p>XXXVI.9</p>	– wyjaśnia znaczenie terminów: Autonomia	– wyjaśnia znaczenie terminów: polityka neokolonializmu,	– wyjaśnia znaczenie terminów: masakra	– podaje daty: ludobójstwa w Rwandzie (1994),	<p>– ocenia problem terroryzmu</p> <p>– ocenia wpływ USA</p>

	<p>świecie</p> <p>4. Konflikt palestyńsko-izraelski</p> <p>5. Wojna z terroryzmem</p>		<p>Palestyńska, Al-Kaida</p> <p>– podaje datę ataku na World Trade Center (11 IX 2001)</p> <p>– wyjaśnia kim był: George W. Bush, Osama bin Laden, Saddam Husajn</p>	<p>apartheid</p> <p>– wyjaśnia, na czym polega polityka neokolonializmu i jakie niesie za sobą skutki</p>	<p>na placu Tiananmen, talibowie</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i skutki wojny z terroryzmem po 2001 r.</p>	<p>masakry na placu Tiananmen (VI 1989), wybuchu wojny w Syrii (2011), aneksji Krymu (2014)</p> <p>– wyjaśnia kim był: Nelson Mandela, Jasir Arafat, Icchak Rabin, Szymon Peres, Baszara al-Asad</p> <p>– przedstawia rozwój gospodarczy Chin i Japonii w drugiej połowie XX w.</p> <p>– przedstawia przyczyny i charakter wojny w Iraku</p>	<p>na sytuację polityczną współczesnego świata</p> <p>– wyjaśnia, jakie są przyczyny współczesnych konfliktów w Afryce</p>
<p>3. Polska w latach 90. XX w.</p>	<p>1. Reformy gospodarcze</p> <p>2. Społeczne koszty przemian ustrojowych</p> <p>3. Rozpad obozu solidarnościowego</p> <p>4. Sytuacja wewnętrzna Polski</p>	<p>XLI.1</p> <p>XLI.2</p> <p>XLI.3</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: hiperinflacja, gospodarka wolnorynkowa, prywatyzacja, bezrobocie</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: plan Balcerowicza, pluralizm polityczny</p> <p>– podaje daty: wdrożenia planu Balcerowicza (1990),</p>	<p>– omawia założenia, realizację i skutki gospodarcze planu Balcerowicza</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu „wojna na górze”</p> <p>– podaje daty: rozwiązania PZPR (1990), uchwalenia małej konstytucji</p>	<p>– ocenia przemiany polityczne i gospodarcze w Polsce po 1989 r.</p> <p>– omawia podstawy ustrojowe III Rzeczypospolitej</p>

	<p>5. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej</p> <p>6. Plan Balcerowicza i jego skutki</p>		<p>– wyjaśnia kim był: Tadeusz Mazowiecki, Lech Wałęsa, Leszek Balcerowicz, Jack Kuroń, Aleksander Kwaśniewski, Lech Kaczyński</p>	<p>wyboru L. Wałęsy na prezydenta (XII 1990), pierwszych w pełni demokratycznych wyborów do parlamentu (1991), wyboru A. Kwaśniewskiego na prezydenta (1995), uchwalenia Konstytucji RP (1997), wyboru L. Kaczyńskiego na prezydenta (2005)</p> <p>– wymienia reformy przeprowadzone w 1999 r.</p> <p>– wymienia najistotniejsze przemiany ustrojowe i ekonomiczne III Rzeczypospolitej</p>		<p>(X 1992), reformy administracyjnej (1999)</p> <p>– wyjaśnia kim był: Jan Olszewski, Jarosław Kaczyński, Ryszard Kaczorowski</p> <p>– omawia koszty społeczne reform gospodarczych</p> <p>– charakteryzuje scenę polityczną pierwszych lat demokratycznej Polski</p> <p>– przedstawia proces budowania podstaw prawnych III Rzeczypospolitej</p> <p>– wyjaśnia przyczyny rozpadu obozu solidarnościowego</p>	<p>w świetle konstytucji z 1997 r.</p>
<p>4. Polska w NATO i UE</p>	<p>1. Polska polityka zagraniczna</p> <p>2. Polska w strukturach</p>	<p>XLII.1</p> <p>XLII.2</p> <p>XLII.3</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: NATO, referendum</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu referendum akcesyjne</p>	<p>– wymienia i omawia etapy integracji Polski</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Trójkąt</p>	<p>– ocenia rezultaty polskiego członkostwa w NATO</p>

	<p>NATO</p> <p>3. Polska droga do UE</p> <p>4. Polskie społeczeństwo wobec Unii</p> <p>5. Polska w walce z terroryzmem</p>		<p>akcesyjne, Unia Europejska</p> <p>– podaje daty: przyjęcia Polski do NATO (1999), wejścia Polski do UE (2004)</p>	<p>– przedstawia przyczyny i skutki przystąpienia Polski do NATO i UE</p> <p>– omawia konsekwencje członkostwa Polski w NATO</p>	<p>z UE</p> <p>– przedstawia postawy Polaków wobec problemu integracji Polski z UE</p>	<p>Weimarski, Grupa Wyszehradzka</p> <p>– podaje daty: wyjścia ostatnich wojsk rosyjskich z Polski (1993), obecności polskich żołnierzy na wojnach w Afganistanie (od 2002) i Iraku (2003–2008)</p> <p>– określa główne kierunki polskiej polityki zagranicznej</p> <p>– wymienia i omawia etapy polskiej akcesji do NATO</p>	<p>i UE</p> <p>– opisuje udział Polski w wojnie z terroryzmem</p> <p>– wymienia korzyści, jakie przyniosły Polsce integracja z UE oraz wejście do NATO</p>
<p>5. Wyzwania współczesnego świata</p>	<p>1. Globalizacja</p> <p>2. Rewolucja informacyjna</p> <p>3. Kultura masowa i amerykańizacja</p> <p>4. Problemy demograficzne</p> <p>5. Problem migracji</p> <p>6. Przestępczość zorganizowana</p>	<p>XXXVI.13</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: internet, globalizacja, amerykańizacja, kultura masowa</p>	<p>– omawia zalety i wady wprowadzenia nowych środków komunikacji</p> <p>– wyjaśnia, jakie szanse i zagrożenia niesie za sobą</p>	<p>– wskazuje cechy współczesnej kultury masowej</p> <p>– opisuje zjawisko amerykańizacji</p> <p>– prezentuje zagrożenia</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: bogata Północ, biedne Południe, „globalna wioska”, Dolina Krzemowa, efekt cieplarniany, arabska wiosna,</p>	<p>– omawia szanse i niebezpieczeństwa dla człowieka wynikające ze współczesnych zmian cywilizacyjnych</p> <p>– ocenia skutki amerykańizacji</p>

	<p>i terroryzm 7. Zagrożenia ekologiczne</p>			<p>globalizacja – opisuje przejawy globalizacji we współczesnym świecie</p>	<p>ekologiczne współczesnego świata – omawia przyczyny, kierunki i skutki ruchów migracyjnych we współczesnym świecie</p>	<p>Państwo Islamskie, protokół z Kioto – określa przyczyny i skutki narastania nierówności społecznych we współczesnym świecie – wyjaśnia, jakie zagrożenia niesie za sobą przestępczość zorganizowana – przedstawia działania współczesnego świata na rzecz poprawy stanu ekologicznego naszej planety – wyjaśnia, na czym polegają kontrasty społeczne we współczesnym świecie – wymienia problemy demograficzne współczesnego</p>	<p>kultury na świecie – omawia zjawisko terroryzmu islamskiego – przedstawia przyczyny i skutki przemian w świecie arabskim w latach 2010–2013 – przedstawia działania podejmowane w celu niwelowania problemów demograficznych, społecznych i ekologicznych we współczesnym świecie – przedstawia konsekwencje wzrostu poziomu urbanizacji współczesnego świata</p>
--	--	--	--	---	---	--	--

						świata – wskazuje najważniejsze zagrożenia społeczne współczesnego świata	
--	--	--	--	--	--	---	--